

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. A morbo vniuersam corporis vel harmoniam, vel Remp. turbari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

S. Cyprian.
de mortali-
tat, serm. 4.

2. Reg. 24. 17.

occidant. Quare etiam hac ipsa de causa minus malum est peste, quàm hoste plecti. Enimverò longa experientia docuit, homines, tempore pestis, longè, quàm in bellis, fieri meliores; dum, in communi omnium periculo, quisque sibi cauet, seque ad moriendum accingit, lue grassante; at in militia, ipsa vivendi licentia homines mortis immemores reddit; quos tamen maximè de vita non securos, & de morte sollicitos esse deceret. *Mori planè timeat, ait S. Cyprianus, sed qui ex aqua & spiritu non renatus gehenna ignibus mancipatur: mori timeat, qui non Christi cruce & passione censetur: mori timeat, qui ad secundam mortem de hac morte transibit: mori timeat, quem de saculo recedentem perennibus pœnis aterna flamma terquebit: mori timeat, cui hoc mora longiore conferatur, ut cruciatus eius & gemitus interim differatur. Mortalitas ista ut Iudæis & gentibus, & Christi hostibus pestis est, ita Dei servis salutaris excessus est. Quin & verè pœnitentes, quia agnoscunt, se vita indignos, se se libenter, tamquam victimam, morti offerunt. Qua de causa etiam David non elegit bellum, è quo evadere, potuisset; non famem, quam quivisset evitare; sed pestem, cui ipse obnoxius esset. Quin tum, quando vidit Angelum cadentē populum, dixit ad Dominum. Ego sum, qui peccavi, ego iniquè egi: isti, qui oves sunt, quid fecerunt? Vertatur, obsecro manus tua contra me, & contra domum patris mei. Hic est finis plagarum Domini, pœnitentia nostra; ut reges ipsi Principesque luant, quod peccaverunt; non ut populum dumtaxat, pro se sinant vel in bello mactari, vel in pace famere, vel in peste mori; vel soli solvant, quod debent; vel simul diluant, si simul peccaverunt.*

CAPUT XII.

Quid? & quàm magnum? & quàm multiplex sit malum morbus?

I.

Uita sunt, quæ vitam humanam miseram faciunt, inundationes, incendia, depradationes, sterilitates, persecutiones, & mille clades; sed nihil ita propè sentimus, ut ea, quæ corpus affligunt, qualia sunt fames, vulnera, membrorum truncationes, & morborum cruciatus.

Nam,

Nam, sicut in fidibus, ait Lactantius, cum aliquid aut interceptum, aut relaxatum est, omnis canendi ratio turbatur, & soluitur: ita si in corpore pars aliqua membrorum duxerit vitium, destrui uniuersa, corruptisq; omnibus atq; turbatis, occidere sensum, eamq; mortem vocari, necesse est. si enim totæ Res publicæ extinguuntur per morbos populares pestesque, à quibus interdum tanta fit strages hominum, ut vix vnus, immò nullus etiam inueniatur in loco incolumis, vel reliquus incola; quantò magis hominis vnus corpus à morbis sternitur? Neque opus est malè affici corpus vnuersum: solam caput doleat, iam cuncta langueant cetera membra. Immò capite sano, & vegetis membris reliquis omnibus, si vel extremum pedem podagra mordeat, mox incipiet totus homo claudicare, immò non sine lamentis decumbere. Quid ira? nempe, ut Plorinus ait: *Morbus nobis molestus est, quia nihil in nobis habet domesticum, sed est penitus alienus: propterea manifestior incidit; quia maximè diuersus nobis occurrit. Quæ verò nostra, nosq; ipsi sunt, vel absq; manifesto sensu nobis insunt.*

Socrates interrogatus, quid morbus esset? respondit: *Per-turbatio corporis.* Apud Gellium, *Cacilius Sabinus, in libro, quem de edicto adilium Curulium composuit, Labeanem refert, quid esset morbus, hisce verbis definisse: Morbus est habitus cuiusq; corporis contra naturam, qui usum eius facit deteriorem. Sed morbum aliàs in toto corpore accidere dicit, aliàs in parte corporis, totius corporis morbum esse, veluti phthisis, aut febris; partis autem, veluti cecitas, aut pedis debilitas.* quemadmodum enim alij, qui rapiuntur solo pede, vel manu ad catastram, in publico loco, ac libero aëre, alligantur; alij autem omnibus membris vinciuntur, & manicis pediculisque, quin & ferreo circulo lumbis colloque injectis vndique constricti, toto corpore in carceres compinguntur; ita nonnullis satis est vna parte malè affici; alij autem vbique sentiunt debilitatem & dolorem, ut quasi arcta custodia circumdati videantur. Quod de se dicebat Iob ad Dominum: *Numquid mare ego sum, aut cæcis, quia circumdediti me carcere? Quo carcere? toto cumulo morborum.* Numquam Iob tam tumidus erat, quàm mare; numquàm ita fremebat, numquam ita aestuabat ira, numquam ita impatientia agebatur, aut remugiebat; neque ita immanis & fauus

Lactant. lib.
de opificio
Dei, cap. 16.

Plotin. Enn.
lib. 8. c. 11.

II.

Stob. serm.
98.
Gell. lib. 4.
Noë. Attic.
cap. 2.

Iob. 7. 12.